

Fatih Sultan Mehmed – 29.05.2020

29 Mayıs 2020
CUMA DİVANI

ahmet simsirgil

@ahmetsimsirgil - a.simsirgil@gmail.com
www.ahmetsimsirgil.com

**Fatih
Sultan Mehmed**

Yirmi bir yaşında İstanbul fatihi olan **Sultan Mehmed**, azim ve irade sahibi, temkinli ve verdiği kararı mutlak surette tatbik eden bir şahsiyetti. Çocukluğundan itibaren çok iyi yetiştirilmişti. Nitekim babası onu henüz on iki yaşında iken tahta çıkarmıştı.

Sonra düşmanlar birleşerek Osmanlı topraklarına saldırınca devlet adamları tekrar babası Sultan II. Murad'ın tahta çıkmasını istediler.

Henüz on iki yaşında bir genç iken **Sadrizam Çandarlı Halil Paşa**'ya; “**Evvelen fikir ahiren amel gerekmez miydi?**” diyerek azarlarken devlet işlerinde tedbir ve istişare kadar alınan kararlara da bağlılık olması gerektiğini vurgulamak suretiyle müthiş bir idarecilik dersi vermişti. Buna rağmen ikiliği önlemek için babasını davet etti.

II. Murad Han oğluna, “**Padişah sensin ülkeni koru**” deyince;

“**Eğer padişah ben isem gel ordularımın başına geç**” diyerek onu sefere getirtmiştir. Varna Zaferinden sonra da padişah onun komutanı olduğunu göstererek zafernameleri çocuk yaştaki padişahın adına yazdırarak yollamıştır.

Fatih Sultan Mehmed devlet idaresinde sertti. Hissiyatını gizlemeyi bilir, yapacağı seferleri tatbik sahasına koyuncaya kadar gizli tutar ve sonra

maksadını birdenbire ortaya kordu. Bu yüzden düşmanlarını şaşırtır birleşmelerine meydan vermez bir senede birkaç fütuhata nail olurdu.

Bir defasında seferin ne tarafa olduğunu soran vezirine;

“Şayet sakalımdaki kıllardan bir tanesi bilse onu koparıp atardım” demiştir.

Harpte cesurdu. İcabında ve bir tehlike vukuunda mağlubiyeti önlemek için ileri atılır, askeri gayrete getirirdi.

Kendisi bilgili, birkaç lisana vâkıf olup aynı zamanda şairdi. Serbest fikirli idi. Zaman zaman âlimleri huzuruna getirterek ilmî tartışmalar yaptırırdı.

Cenab-ı Hakk’a bağlılığı her şeyin üzerinde idi. Şu beyti bunu çok güzel ifade etmektedir.

Kul olmakla övünürüm güzeller güzeli şaha

O güzele boyun eğmek değer cihan şahlığına

Fatih’in fetihlerinden maksadı kuru kavga ve cihangirlik değil insanların din ve dünya saadetini ve huzurunu temin etmekte.

Bunun en çarpıcı misali Trabzon seferinde görülür. Kaynaklarda Fatih’in en zor seferlerinden biri olarak gösterilen bu seferde, padişah Zigana Dağlarını aşarken çoğu kez atından inmek zorunda kalmış, kayalara tırmanmış ve zaman zaman elleri ve ayakları kan içerisinde kalmıştı. İşte böyle bir zor anında yanında elçilikle bulunan Uzun Hasan’ın annesi ihtiyar **Sare Hatun** ona seslenerek;

“Hey oğul! Senin gibi bir cihan padişahının kuş tüyü yataklarda yatması lazım gelirken bu eziyeti bu çileyi bu meşakkati bir Trabzon kalesi için çekmeye değer mi? Burayı da gelinime bağışlasan olmaz mı?” deyince Fatih Sultan Mehmed:

“Hey ana! Sen bizim bu çile ve ıstırabı Trabzon kalesi için mi çektiğimizi zannedersin. Bu eziyet bu meşakkat Allah yolunadır. Biz bu çileyi, bu meşakkati, bu ıstırabı çekmezsek bize gazi demek yalan olmaz mı?”

Fetih nasıl geldi!

Babası II. Murad Han’ın vefatı üzerine 19 yaşında tahta çıkan II. Mehmed Han’ın hedefinde İstanbul vardı. Karamanoğullarının topraklarına saldırması üzerine ilk seferini onların üzerine yaptı. Karamanoğulları pişmanlık duyarak anlaşma talep ettiler. Kendileri ile anlaşma imzalayan genç padişah dönüşte Rumeli Hisarı’nın inşasını emredecektir.

İşte bu hareketi Bizans’ın huzurunu kaçırdı. Derhal bir elçilik heyetini

Edirne'ye gönderdiler. Niyetleri padişahı bu tasavvurundan vazgeçirmektir. Padişahın elçilere cevabı onun maksadı yanında azmini, cihangir yapısını, kararlılığını, İslam'ı ve Müslümanları her zaman mansur ve muzaffer görme arzusunu gösteriyordu. O, imparatorun selamını bildirip hisar yapma düşüncesinden vazgeçmesini teklif eden elçilere şöyle hitap etmişti:

“Ben 12 yaşında bir çocuk olarak Edirne'de tahta oturuyordum. O sırada Macarlar Varna'ya doğru ilerliyor ve geçtikleri yerleri yağma ediyorlardı. Bunları gören imparatorunuz sevinç çılgınlıkları atıyordu. Müslümanlar elem ve ıstırap, kâfirler ise sevinç ve mutluluk içinde bulunuyorlardı. Çok büyük tehlikeler ile Boğaz'ı geçen babam, karşı yakaya geçer geçmez, Anadolu kıyısında bulunan kalenin karşısına, batı tarafında diğer bir kale yaptıracığına yemin etti. O, bu yemini yerine getirmeye muvaffak olamadı. Allah'ın inayeti ile ben bunu yapmak istiyorum. Neden buna mâni olmak istiyorsunuz? Memleketimde istediğimi yapmaya kadir değil miyim?.. Gidiniz ve imparatorunuza deyiniz ki; şimdiki padişah öncekilere benzemiyor. Onların yapamadıkları şeyleri bu kolayca yapabilecektir. Onların istemedikleri şeyleri, bu isteyecek ve yapacaktır. Şimdiden sonra bu husus için gelenlerin derisi yüzülecektir!..”

II. Mehmed Han'ın artık bütün gayreti fethi gerçekleştirecek hazırlıkları tamamlamaktı. **“Şahi”** topların dökümü, **“yürüyen kuleler”**in planı, surları zayıf noktalarını belirleme, donanmayı güçlendirme velhasıl bin yıldır aşılamayan surları mutlaka geçme planları ile gecesini gündüzüne karıştırmıştı. İşte böyle bir dönemde **Çandarlı Halil Paşa** ile yaşadığı bir mükâleme de padişahın geri dönülmez bir yolda olduğunu gösterecekti. Şöyle ki:

Bir akşam gece yarısından sonra saray bekçilerinden birkaçını göndererek Çandarlı Halil Paşa'yı sarayına davet etti. Bekçiler paşanın konağına giderek padişahın iradesini harem ağalarına bildirdiler. Bunlar da uykuda olan paşayı durumdan haberdar ettiler.

Çandarlı Halil Paşa bayılacak derecede korktu. Zira o, daha önce padişah aleyhine tertiplerde bulunmuş olduğundan, öldürüleceğinden endişe ediyordu. Hanımı ile vedalaşıp çocuklarını öptükten sonra evden dışarıya çıktı. Beraberinde mücevherler ile dolu bir altın tepsi vardı.

Çandarlı Halil Paşa, padişahın odasına girdiği zaman II. Mehmed'i oturmuş ve elbisesini giyinmiş bir vaziyette gördü. Önünde İstanbul şehrinin ve surlarının durumunu gösteren haritalar ile kuşatma plan ve projeleri duruyordu. Hemen etek öperek altın tepsiyi önüne koydu. Padişah altınları görünce:

“Lala bunlar nedir?” diye sordu. O da cevaben;

“Hünkârım! Devletin büyüklerini, padişah fevkalade bir saatte huzuruna davet ettiği vakit, elleri boş girmek âdet değildir. Ayrıca huzurunuzda çıkmak için getirdiğim bu altınlar benim değildir. Size ait olan altınları yine size takdim ediyorum” dedi. Padişah sıkılmıştı:

“Lala! Benim senin altınlarına ihtiyacım yoktur. Hatta sana bunlardan fazla altın ihsan edeceğim. Senden yalnız bir şey istiyorum. Bana İstanbul’u ver. İstanbul’dan başka bir şey beni teskin etmez. Görmez misin gözlerime uyku girmiyor!”

Çandarlı Halil Paşa padişahın bu talebine karşı;

“Hünkârım! Bizans imparatorluğunun, büyük bir kısmına sizi sahip etmiş olan Cenab-ı Hakk, İstanbul’u da ihsan edecektir. Ben eminim ki şehir sizin elinizden kurtulamayacaktır. Allah’ın inayeti ile ben ve bütün kullarınız, bu büyük işte muvaffak olmak uğrunda birbirimiz ile yarışarak mallarımızı ve canlarımızı feda edeceğiz ve kanlarımızı dökeceğiz. Bu hususta müsterih olunuz” cevabını verdi.

Belki de Padişah öteden beri Vezir-i azam Halil Paşa’nın Rumları himaye etmekte olduğunu duyuyor ve endişeleniyordu. Şimdi bu konuşma ile rahatlamış bulunuyordu.

Artık fethin önünde hiçbir güç duramazdı!

İşte 567 sene önce bugün İstanbul’u fetheden ve “**Fatih**” unvanını alan 21 yaşındaki gencin büyük ideali, kendine güveni, azmi, gayreti ve neticesi...

Artık tarih, onu fatihlerin en genci olarak anacaktır.

Nesillerine onu tanıtmak ve fethi hakiki veçhesiyle anlatmak millî eğitimimizin en birinci görevi olmalıdır...

Tefekkür

Feth-i İstanbul’a fırsat bulmadılar evvelün
Fethedip anı Muhammed dedi tarih ahirun

Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil
Türkiye Gazetesi
29.05.2020

<https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ahmet-simsirgil/613753.aspx>